

Warszawa, dn. 06.03.2025 r.

Przewodniczący
Klubu Parlamentarnego
Polska 2050 - Trzecia Droga

RPW/8162/2025 - 1P

EZO RP KS
(GMS - WSU)
Data rejestracji: 2025-03-06
Data wpływu: 2025-03-06

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu RP niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy

o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Bartosza Romowicza i pana posła Michała Gramatykę.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. *SPS-III 020*

Data wpływu *06.03.2025*

Z wyrazami Szacunku,

[Signature]
Paweł Śliz

U S T A W A

z dnia ... r.

o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 233, 1692 i 1907) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10 w ust. 1 po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu:
„1b) wykonywanie zadań związanych z wydawaniem legitymacji strażaków ratowników OSP i osób uprawnionych do świadczenia ratowniczego;”;

- 2) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. 1. Strażak ratownik OSP, na czas pełnienia funkcji, oraz osoba posiadająca uprawnienie do świadczenia ratowniczego, na czas posiadania tego uprawnienia, otrzymuje w celu identyfikacji i korzystania z dodatkowych świadczeń, o których mowa w art. 27, legitymację udostępnianą w postaci dokumentu mobilnego, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. z 2024 r. poz. 1275 i 1717), po uwierzytelnieniu posiadacza legitymacji przy użyciu certyfikatu podstawowego, o którym mowa w art. 2 pkt 2 tej ustawy.

2. Legitymacja zawiera;

- 1) imię, drugie imię i nazwisko;
- 2) numer PESEL;
- 3) fotografię;
- 4) numer legitymacji;
- 5) nazwę jednostki ochotniczej straży pożarnej, której strażak jest członkiem, albo której osoba uprawniona do świadczenia ratowniczego była członkiem;
- 6) nazwę gminy, na obszarze której jest jednostka ochotniczej straży pożarnej;
- 7) datę wydania legitymacji;
- 8) datę ważności legitymacji.

3. Minister właściwy do spraw administracji wydaje legitymacje i prowadzi w systemie teleinformatycznym rejestr legitymacji strażaków ratowników OSP i osób uprawnionych do świadczenia ratowniczego. Minister właściwy do spraw administracji jest administratorem danych osobowych zawartych w rejestrze.

4. Minister właściwy do spraw administracji może powierzyć prowadzenie rejestru legitymacji strażaków ratowników OSP i osób uprawnionych do świadczenia ratowniczego oraz funkcję administratora danych osobowych w tym rejestrze Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej.

5. Legitymację wydaje się na wniosek strażaka ratownika OSP albo osoby posiadającej uprawnienie do świadczenia ratowniczego złożony do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminy, w której ma siedzibę jednostka ochotniczej straży pożarnej, której strażak jest członkiem, zawierający dane, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2, 5 i 6.

6. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) po sprawdzeniu, że wnioskodawca jest strażakiem ratownikiem OSP albo osobą uprawnioną do świadczenia ratowniczego wprowadza dane do rejestru legitymacji strażaków ratowników OSP i osób uprawnionych do świadczenia ratowniczego.

7. Strażak ratownik OSP jest obowiązany zgłosić wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) nie później niż w terminie 14 dni zmianę informacji, o której mowa w ust. 2 pkt 5.

8. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) może, na podstawie porozumienia, upoważnić zarząd ochotniczej straży pożarnej lub zarząd oddziału gminnego związku ochotniczych straży pożarnych do przyjmowania wniosków o wydanie legitymacji i wprowadzania danych do rejestru legitymacji strażaków ratowników OSP."

Art. 2. Legitymacje strażaków ratowników OSP i osób posiadających uprawnienie do świadczenia ratowniczego wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do dnia wydania legitymacji na podstawie art. 29 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Celem wydania ustawy jest ponowne uregulowanie kwestii posiadania legitymacji przez strażaków ochotniczych straży pożarnych oraz osób posiadających uprawnienie do świadczenia ratowniczego. Ustawodawca wprowadzając ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych zdecydował, że ta grupa osób będzie posiadać legitymacje potwierdzające ich status. Niestety od dnia wejścia w życie tych przepisów do dnia opracowania tego projektu ustawy nie wydano ani jednej legitymacji OSP.

W toku dyskusji prowadzonych w trakcie posiedzenia sejmowej podkomisji stałej ds. rozwoju i promocji ochotniczych straży pożarnych, w której udział brało m.in. kierownictwo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, kierownictwo Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej oraz Prezes Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych uzgodniono, że istnieje konieczność zmian przepisów, tak aby zostały wdrożone w praktyce.

W obecnym stanie prawnym strażak ratownik OSP, na czas pełnienia tej funkcji, oraz osoba posiadająca uprawnienie do świadczenia ratowniczego, na czas posiadania uprawnienia do tego świadczenia, powinien otrzymywać w celu identyfikacji i korzystania z dodatkowych świadczeń legitymację OSP. Legitymacja ta zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 czerwca 2022 r. w sprawie legitymacji strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej lub osoby posiadającej uprawnienie do świadczenia ratowniczego jest elektroniczną kartą procesorową w formie karty identyfikacyjnej wykonanej z tworzywa sztucznego. Zgodnie z oceną skutków regulacji ustawy z 2021 roku koszt wydawania legitymacji w ciągu 10 lat miał wynieść około 12,8 miliona złotych. Łącznie wydanych miało być ok. 230 tysięcy legitymacji. W październiku 2023 roku Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej zamówiła 9 tysięcy blankietów legitymacji, jednakże do dnia dzisiejszego ani jedna legitymacja nie została wydana.

Według projektowanego stanu prawnego nie zmieni się kategoria osób uprawnionych do uzyskania legitymacji OSP. Zmienia się jedynie forma – kartę z tworzywa sztucznego zastąpi wersja elektroniczna dostępna w aplikacji mObywatel jako dokument mobilny w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel. W projektowanych przepisach zakłada się, że rejestr legitymacji będzie prowadzony w systemie teleinformatycznym, a prowadzącym go będzie minister właściwy do spraw administracji lub upoważniony przez niego Komendant Państwowej Straży Pożarnej. Legitymacja wydawana będzie na wniosek strażaka albo osoby posiadającej uprawnienie do świadczenia ratowniczego

złożony do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminy, w której ma siedzibę jednostka ochotniczej straży pożarnej, której strażak jest członkiem, który po sprawdzeniu czy dany strażak jest uprawniony, wprowadza dane do rejestru legitymacji strażaków ratowników OSP.

Proponowana nowelizacja wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia. Taki okres jest wystarczający do przygotowania narzędzi informatycznych do wydawania legitymacji w wersji elektronicznej.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi w trakcie posiedzeń sejmowej podkomisji stałej do spraw rozwoju i promocji ochotniczych straży pożarnych od przedstawicieli Ministerstwa Cyfryzacji oraz Centralnego Ośrodka Informatyki proponowane rozwiązania nie tworzą dodatkowych kosztów dla budżetu państwa. Wykorzystują one posiadane przez te instytucje rozwiązania oraz korzystają z know-how innych wdrożeń legitymacji w aplikacji mObywatel.

Projekt nie wymaga wydania aktów wykonawczych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projekt ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Poseł Bartosz Romowicz i poseł Michał Gramatyka

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Obecnie, w praktyce nie działają przepisy dotyczące wydawania legitymacji strażaków ochotniczych straży pożarnych. Celem wydania ustawy jest ponowne uregulowanie kwestii posiadania legitymacji przez strażaków ochotników ochotniczych straży pożarnych. W obecnym stanie prawnym strażak ratownik OSP, na czas pełnienia tej funkcji, oraz osoba posiadająca uprawnienie do świadczenia ratowniczego, na czas posiadania uprawnienia do tego świadczenia, otrzymuje w celu identyfikacji i korzystania z dodatkowych świadczeń legitymację OSP. Legitymacja ta ma mieć postać elektronicznej karty procesorowej wykonanej z tworzywa sztucznego. Zgodnie z oceną skutków regulacji ustawy z 2021 roku koszt legitymacji w ciągu 10 lat miał wynieść około 12,8 miliona złotych. Łącznie wydanych miało być 230 tysięcy legitymacji. W październiku 2023 roku Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej zamówiła 9 tysięcy blankietów legitymacji, jednakże do dnia dzisiejszego ani jedna legitymacja nie została wydana.

Projekt przewiduje zmianę formy legitymacji. Po nowelizacji będą one wydawane wyłącznie w formie elektronicznej w formie dokumentu mobilnego, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel.

Brak zmian w opisanym wyżej zakresie utrzyma stan, w którym istotne przepisy ustawy o ochotniczych strażach pożarnych są „martwe”. Przyjęcie projektu obniży koszty wydawania legitymacji.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Tak

Rozwiązaniem alternatywnym jest rezygnacja z wydawania legitymacji strażakom OSP. Spowodowałyby to brak możliwości udokumentowania przez strażaków OSP faktu bycia strażakiem i w konsekwencji mogłoby nawet uniemożliwić udział w działaniach ratowniczych poszczególnym członkom OSP.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Według projektowanego stanu prawnego nie zmieni się kategoria osób uprawnionych do uzyskania legitymacji strażaka OSP. Zmieni się jedynie forma, gdzie legitymację w formie elektronicznej karty procesorowej wykonanej z tworzywa sztucznego, zastąpi wersja elektroniczna dostępna w aplikacji mObywatel. W projektowanych przepisach zakłada się, że rejestr legitymacji będzie prowadzony w systemie teleinformatycznym, a prowadzącym go będzie minister właściwy do spraw administracji, który może przekazać tę kompetencję Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej.

Legitymacja wydawana będzie na wniosek składany do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminy, w której ma siedzibę jednostka ochotniczej straży pożarnej, której strażak jest członkiem, który po sprawdzeniu czy dany wnioskodawca jest uprawniony, wprowadza dane do rejestru legitymacji strażaków ratowników OSP. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) będzie, na podstawie porozumienia, upoważniać zarząd ochotniczej straży pożarnej lub zarząd oddziału gminnego związku ochotniczych straży pożarnych do przyjmowania wniosków o wydanie legitymacji i wprowadzania danych do rejestru.

Ustawa wejdzie w życie w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia. Taki okres jest wystarczający do przygotowania narzędzi informatycznych do wydawania legitymacji w wersji elektronicznej. Projekt zakłada również, że legitymacje wydane na podstawie obowiązujących przepisów pozostają ważne przez 6 miesięcy, jednakże jest to tylko przepis hipotetyczny, ponieważ żadna legitymacja w praktyce nie została wydana.

Proponowane rozwiązania są spójne z dotychczasowymi regulacjami, a także postępowaniem technologicznym i rozwojem usług cyfrowych. Projektowane rozwiązania są zgodne z Konstytucją RP, w tym z konstytucyjnym standardem ochrony wolności i praw. Projektowane rozwiązania nie idą w sprzeczności z prawem międzynarodowym i prawem Unii Europejskiej, a nawet wychodzą naprzeciw innowacjom w usługach cyfrowych wdrażanych w ramach UE.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa będzie wpływać na grupę około 230 tysięcy obywateli, którzy są strażakami ratownikami OSP oraz którzy są uprawnieni do pobierania świadczenia ratowniczego. Zmiany w prawie będą wpływać na nich pozytywnie, ponieważ będą oni mieli ułatwiony dostęp do legitymacji w systemie mObywatel. Nie ma negatywnych skutków społecznych dla osób, których projekt dotyczy.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa w praktyce nie będzie mieć skutków gospodarczych rozumianych jako wpływ projektowanych rozwiązań na sferę gospodarki: przedsiębiorców, konsumentów, rynek pracy i inne zjawiska i procesy ekonomiczne (np. produktywność, inflację, bezpośrednie inwestycje zagraniczne, skłonność do podejmowania inwestycji, tworzenia i wdrażania innowacji, do dodatkowego oszczędzania na emeryturę).

W niewielkim stopniu – obojętnie gospodarczym - wpłynie na przedsiębiorców, którzy udzielają zwolnienia na czas działań ratowniczych strażaków OSP. Jednakże odbywa się to w oparciu o inne przepisy, których projekt ustawy nie dotyka. W praktyce projektowana zmiana może mieć pozytywny wpływ na przedsiębiorców, bowiem strażak ratownik OSP będzie mógł potwierdzić fakt bycia strażakiem ratownikiem za pomocą legitymacji w mObywatelu.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Zgodnie z informacjami uzyskanymi w trakcie posiedzeń sejmowej podkomisji do spraw rozwoju i promocji ochotniczych straży pożarnych od przedstawicieli Ministerstwa Cyfryzacji oraz Centralnego Ośrodka Informatyki proponowane rozwiązania nie tworzą dodatkowych kosztów dla budżetu państwa. Wykorzystują one posiadane przez te instytucje rozwiązania oraz korzystają z know-how innych wdrożeń legitymacji w aplikacji mObywatel.

Obowiązywanie dotychczasowych rozwiązań tworzyło skutki dla budżetu państwa, co wynikało z oceny skutków regulacji z 2021 roku, o czym jest mowa powyżej.

Projekt będzie zwiększał obowiązki gmin, jednakże ustawa o ochronie przeciwpożarowej zakłada wiele obowiązków tych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie realizacji obowiązków ochrony przeciwpożarowej, a obowiązki nakładane nowelizacją dotyczą danych i informacji, które w obecnym stanie prawnym są przetwarzane w gminach. W ocenie wnioskodawców nie spowodują one skutków finansowych, w szczególności związanych z koniecznością zatrudnienia nowych pracowników.

Obecnie jednostki sektora finansów publicznych (takie jak Komenda Główna PSP, komendy wojewódzkie czy powiatowe) były zobowiązane do wydawania legitymacji w formie elektronicznej karty procesorowej wykonanej z tworzywa sztucznego, a zatem były zobowiązane do zabezpieczenia w budżetach jednostek środków finansowych na realizację tego zadania. Po zmianie środki te będą mogły być wykorzystane na inne cele związane z działalnością tych jednostek.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt nie pociąga za sobą obciążeń dla budżetu państwa i budżetów jst.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ **Nie**

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

Lista posłanek i posłów X kadencji Sejmu RP popierających projekt ustawy
o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych

lp.	imię i nazwisko	nr legitymacji	podpis	lp.	imię i nazwisko	nr legitymacji	podpis
1.	Bodnar Izabela	23		17.	Okuła Barbara	271	
2.	Buczyńska Agnieszka	36		18.	Oliwiecka Barbara	272	
3.	Burkiewicz Elżbieta	39		19.	Osmalak Łukasz	276	
4.	Cwalina-Śliwowska Żaneta	53		20.	Petru Ryszard	286	
5.	Ćwik Sławomir	63		21.	Pietrykowski Norbert	292	
6.	Górniewicz Piotr	112		22.	Romowicz Bartosz	312	
7.	Gramatyka Michał	117		23.	Schädler Ewa	327	
8.	Hennig-Kłoska Paulina	128		24.	Skonieczka Marcin	341	
9.	Hołownia Bożenna	470		25.	Strach Piotr	358	
10.	Hołownia Szymon	133		26.	Suchoń Mirosław	359	
11.	Kasprzyk Rafał	158		27.	Szymanowska Ewa	376	
12.	Komarewicz Rafał	171		28.	Śliz Paweł	382	
13.	Leo Aleksandra	211		29.	Tomczak Wioleta	391	
14.	Luboński Adam	219		30.	Wnuk Kamil	430	
15.	Mucha Joanna	252		31.	Zalewski Paweł	441	
16.	Nowak Maja	264		32.	Zimoch Tomasz	455	